UM/TUO-10 22.11.2017

CETA-sopimus HE 149/2017 Esittelypointit

- EU:n ja Kanadan välinen kattava talous- ja kauppasopimus CETA on EU:n tähän saakka solmimista kauppasopimuksista kunnianhimoisin.
- Tullit poistuvat kaikilta teollisuustuotteilta joko heti tai siirtymäajan jälkeen. Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden tullit poistuvat lähes kokonaan. Herkissä maataloustuotteissa otetaan käyttöön tullikiintiöitä.
- Sopimus vähentää tullienulkopuolisia kaupanesteitä, jotka ovat seurausta sopimusosapuolten sisäisestä sääntelystä. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi kaksinkertaisen testauksen vähenemistä, mikä pienentää yritysten kustannuksia.
- Palveluissa ja investoinneissa CETA on selvästi kattavin EU:n solmima kauppasopimus. Sopimus luo suomalaisille yrityksille parempia mahdollisuuksia monilla palvelualoilla ja lisää yritysten toimintavarmuutta. Esimerkkeinä Suomen kannalta kiinnostavista aloista voi mainita ympäristö-, biotalous-, liikenne- ja IT-palvelut.
- VATT on tekemässä tutkimusta CETAn taloudellisista vaikutuksista. Tutkimuksen on määrä valmistua marraskuun loppuun mennessä. Alustavien arvioiden mukaan keskeinen hyöty suomalaisille yrityksille koituisi ennen kaikkea palvelujen vapauttamisen kautta.
- Kanada avaa julkisia hankintojaan EU:lle laajemmin kuin tähän asti millekään muulle kauppakumppanilleen. Alue- ja paikallistason viranomaisten tarjouskilpailujen avaaminen eurooppalaisille tarjoajille avaa uusia mahdollisuuksia myös suomalaisille yrityksille.
- Julkisista palveluista on käyty vilkasta keskustelua CETAnkin yhteydessä. EU:n tekemien julkisia palveluja koskevien varaumien lisäksi Suomella on EU:n laajimmat varaumat sosiaali- ja terveyspalveluissa. Suomen varaumat eivät koske pelkästään julkisesti rahoitettuja palveluja, vaan myös yksityisesti rahoitettuja ja yksityisesti tuotettuja palveluja.
- On myös hyvä huomata, että sopimus ei aseta ehtoja palveluiden laadulle tai sisällölle. Lainsäädäntöä saa luoda tulevaisuudessakin, ja vaatimukset koskevat yhtä lailla suomalaisia ja ulkomaisia yrityksiä.
- Sopimus edistää sijoitusten markkinoillepääsyä ja vahvistaa sijoittajien oikeusvarmuutta. Sopimus sisältää myös uudenlaisen päivitetyn investointiriitojen ratkaisumenettelyn. Viime mainittu on syntynyt vastauksena kansalaisyhteiskunnan investointiriitojen ratkaisusta kokemiin huoliin.

- Sopimukset kolmansien maiden kanssa ovat osa EU:n kauppapolitiikkaa, jolla kyetään parantamaan EU-maiden yritysten toimintaedellytyksiä EU:n ulkopuolisilla markkinoilla, edistämään talouskasvua ja tuomaan lisää hyvinvointia.
- PMI Sipilän hallituksen ohjelman strategisissa tavoitteissa työllisyyden ja kilpailukyvyn edistäminen ovat keskeisellä sijalla. Hallituksen näkemyksen mukaan vapaakauppasopimusten tuomat hyödyt suomalaisyrityksille palvelevat näitä tavoitteita.
- Edellä olevaan perustuen valtioneuvosto esittää, että eduskunta hyväksyisi EU:n ja Kanadan välisen laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen sekä lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Sopimusta alettiin soveltaa pääosiltaan väliaikaisesti 21.9.2017.